

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Деян Тонев Желев, д.м.н.,
Клиника по гастроентерология, УМБАЛ „Св. Иван Рилски“,
Катедра по вътрешни болести, МФ, МУ – София

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 7 „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност „гастроентерология“ за нуждите на Клиника по гастроентерология, Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД, обявен в ДВ бр. 85 от 14.10. 2025 г.

Единствен кандидат в конкурса е д-р Розалина Иванова Балабанска, дм, главен асистент към Клиника по гастроентерология, „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД. Представен е пълен комплект от документи за изготвяне на становището, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД.

I. Професионално развитие

Д-р Розалина Балабанска завършва медицина с отличие през 1987 г. във ВМИ – София. През 1987-1991 г. работи по разпределение като участъков лекар. От март 1991 г. е лекар-ординатор във водещи гастроентерологични клиники и отделения към елитни здравни заведения в София - ВМА (1991-1994); V-та градска болница (1994-2007) и Токуда болница (от 2007 г. - досега). От септември 2020 г. е асистент – хоноруван преподавател по Вътрешни болести и гастроентерология на студенти по медицина към Медицински факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, а от февруари 2022г. е главен асистент към Гастроентерологична клиника, Аджибадем сити клиник УМБАЛ Токуда - София. Д-р Балабанска има две признати клинични специалности - **вътрешни болести (1996 г.) и гастроентерология (1999 г.)**. През 2021г. е придобила ОНС „доктор“ след успешна защита на дисертационен труд „Чернодробна стеатоза и неалкохолен стеатохепатит–клинична оценка и приложение на транзиентна еластография (Fibroscan)“.

Д-р Балабанска надгражда своите знания и клинични умения. Реализирала е множество курсове и специализации в престижни клинични центрове и институции в Нидерландия, Италия, Испания и Франция. Тя е утвърден специалист и експерт в диагностиката и лечението на гастроентерологичните заболявания, особено в областта на хроничните чернодробни увреждания. Има богат клиничен опит при извършване на абдоминална ехография, както и на чернодробна биопсия и инвазивни манипулации под ехографски контрол. Тя е сред пионерите въвveli транзиентната еластография с Fibroscan в България и има безспорен принос за утвърждаването на този метод у нас.

Д-р Розалина Балабанска е уважаван лекар. Двукратно е носител на престижното отличие „Изследовател на годината“ на болница „Токуда“. Многократно е сред отличените „Лекари на които вярваме“ от вестник „24-часа“ и сред „Най-добрите лекари в София“ - отличие на „Дарик радио“. Членува в Българското дружество по гастроентерология, гастроинтестинална ендоскопия и абдоминална ехография; Българската асоциация на хирурзи и гастроентеролози; Българска асоциация по ултразвук в медицината, Европейска и световна федерации по ултразвук в медицината; Европейска асоциация за изучаване на черния дроб; Американска асоциация за изучаване на чернодробните заболявания. Владее английски и руски език.

II. Научно-изследователска дейност

Д-р Розалина Балабанска участва в конкурса с общо **66 научни труда**, като 59 от тях не са свързани с придобитата ОНС „доктор“. Обсъжданите 59 заглавия включват: 1 монография (хабилитационен труд); 28 публикации в международни списания,

реферирани в Scopus и/или Web of Science (25 от тях са с импакт фактор); 28 статии в български издания от националния референтен списък на НАЦИД и 2 публикации в не реферирани издания с научно рецензиране. Кандидатката е самостоятелен, първи или втори автор в 34 от обсъжданите 59 заглавия (58%), което показва водещата ѝ роля при разработването на представените научни трудове и свързаните с тях приноси.

Д-р Балабанска е публикувала в авторитетни международни и български списания: *Clinl. Mol. Hepatol*; *Lancet Infect. Dis*; *N Engl J. Med*; *Hepatology*; *J Hepatol*; *Gut*; *Cytocine*; *HIV Med*; *J Crohns Colitis*; *Digestion*, *Ultrasound Med. Biol.*; *Българска хепатогастроентерология*, *Съвременна медицина*, *Диагностичен и терапевтичен ултразвук* и др. От справката на ЦМБ личи, че общият импакт фактор на д-р Балабанска е 679.596, а индивидуалният - 34,643. Има h-index 6 (по Web of Science) и 4 (по Scopus).

Справката от ЦМБ на МУ – София показва, че в базата данни Scopus са открити 635 цитирания на научните трудове на д-р Балабанска. В Web of Science са установени 625 цитата като в двете бази данни цитатите частично се припокриват. Приложен е също списък от 11 цитата на кирилица, установени в български научни издания.

Научната продукция на д-р Розалина Балабанска е разнообразна и е посветена на актуални проблеми на съвременната гастроентерология и хепатология.

Хабилитационния ѝ труд (монография) се явява най-съвременното и задълбочено издание в българската медицинска литература свързано с чернодробната стеатоза. Представени са актуалните разбирания за етиологията, разпространението, патогенезата, генетичните фактори, хистологичните промени, диагностиката и лечението на това болестно състояние. Разгледани са в детайли съвременни неинвазивни методи за оценка на тежестта на чернодробното увреждане, заместващи извършването на биопсия. Представени са новите термини и номенклатура при стеатозна чернодробна болест. Описани са механизмите на алкохолното чернодробно увреждане и тестовете за детекция. Обобщени са актуалните терапевтични подходи, включващи промяна в диетата и начина на живот, редукция на телесната маса, контрол на диабета и дислипидемията, съвременно медикаментозно лечение, възможностите на бариатричната хирургия.

С важно клинично значение са резултатите от дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор“, който е фокусиран върху клиничната оценка на чернодробната стеатоза и метаболитно асоциирания стеатохепатит и ролята на транзитната еластография (TE) с Fibroscan. Авторката заедно с доц. Радин Цонев е пионер при въвеждане на транзитната еластография у нас и има безспорен принос за утвърждаването на метода в страната. Особено ценен за практиката е предложеният оригинален алгоритъм за изследване на черния дроб при метаболитен синдром, ЗД или затлъстяване.

От изключителен интерес са данните, свързани с прилагане на нови медикаменти за лечение на пациенти с хроничен хепатит В. Те включват: TLR7 агонист Ruzotolimod (RO7020531); PD-L1 инхибитор (RO7191863); модулаторите на капсидното сглобяване Linvencorvir (RO7049389) и Vebicorvir (ABI-H0731); siRNA - Imdusiran (AB-729). Тези резултати отразяват съвременните търсения на нови терапевтични възможности за постигане на пълно функционално излекуване на болните с хронична HBV инфекция.

Специално внимание заслужават и публикациите, касаещи приложения на нов медикамент за редукция на чернодробната фиброза (ND-L02-s0201); Pan-PPAR агонист Lanifibranor при пациенти с MASH и напреднала фиброза; лечение с GLP-1 RA Semaglutide при MASH. Тези и горепосочените резултати при хроничен хепатит В са съвсем нови не само за България, но и за света. Свързани са с активното участие на д-р Балабанска като главен изследовател в множество международни клинични проучвания.

С практическо значение са резултатите от противовирусно лечение при хронични вирусни хепатити В и С - с интерферон и рибавирин, монотерапия с амантадин, нуклеозидни и нуклеотидни аналози, както и оценка на страничните ефекти от

конвенционален и пегилиран интерферон; изследване на IL28В при болни с хроничен хепатит С и връзката му с терапевтичния отговор; анализ на предикторите за загуба на HBe Ag при лечение с тенофовир.

Авторката е описала интересни и рядко срещани клинични случаи на фамилна аденоматозна полипоза, синдром на Гарднер, гигантски полип на хранопровода, транстиретинова амилоидоза, употреба на анаболни стероиди довели до чернодробно увреждане, инфекциозна моноклеоза, алфа-1 антитрипсинов дефицит.

Научните разработки на д-р Балабанска са задълбочени. Те обогатяват и разширяват съвременните ни познания. Открояват се значими приноси за медицинската наука и практика.

III. Учебно-преподавателска дейност

Д-р Розалина Балабанска е изграден преподавател. Тя участва активно в обучението по Пропеедвтика на Вътрешните болести и по Вътрешни болести - Гастроентерология на студенти по медицина III-ти и IV-ти курс на Медицински факултет към СУ "Св. Климент Охридски" - София. В АСК УМБАЛ Токуда участва в обучението на специализанти по Гастроентерология, както и в провеждането на курсове по абдоминална ехография и транзитна еластография в програмата за продължаващо медицинско обучение или под формата на индивидуални обучения на специалисти от страната. Представената справка показва, че за периода 01.01.2021 – 30.11.2025 д-р Балабанска е реализирала учебна натовареност със специализанти в размер на 1152,5 экв. часа. Тя ежедневно предава своите знания и практически умения на специализанти и млади лекари от Клиниката по гастроентерология към „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“. В периода 01.01.2021–30.11.2025 е ръководила специализацията по гастроентерология на трима специализанти.

IV. Съответствие с изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“

От приложената справка-самооценка за изпълнение на минималните Национални показатели личи, че д-р Розалина Балабанска има обща сума от **10453,09 точки**, която многократно надвишава изискваните 400 точки.

V. Заключение

Считам, че със своята висока професионална квалификация, богат клиничен опит, научна продукция, реализирани значими приноси и преподавателски умения, д-р Розалина Балабанска, дм напълно отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, залягнали в ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД.

Убедено давам своята положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на гл. ас. д-р Розалина Иванова Балабанска, д.м. академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „гастроентерология“.

07.01.2026

С о ф и я

.....
/Проф. д-р Деян Желев, дмн/